

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSELLE

Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan kannanotto Kaupunginhallituksen kokouksen 33 / 28.09.2015 esityslistalla olevaan päätösaiaan 8 Asukasosallisuuden avustusten myöntämisperiaatteet ja asukastalojen hallinnon järjestely

Helka toteaa aluksi, että **on hyvä asia, että hajallaan eri hallintokunnista jaettavia omaehtoisen asukas- ja kaupunginosatoiminnan avustuksia pyritään keskittämään.** Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen asukastalotyön raportissa vuodelta 2014 on todettu aivan oikein, että asukasosallisuuden avustusten yhtenäisten ja läpinäkyvien kriteereiden sekä avustusten keskittämisen kaupunginhallitukselle selkeyttää erityisesti niitä avustuksia, jotka eivät kuulu suoraan minkään hallintokunnan avustusten piiriin. Asukasosallisuuden avustuskokonaisuuden kriteerien osalta Helkalla ei ole huomautettavaa, **joskin 3000 euron katto projektiavustuksissa vaikuttaa nykyisessä toimintaympäristössä jähmeältä ratkaisulta.**

Suhtaudumme kuitenkin **kriittisesti siihen, että päätösesityksessä on niputettu yhteen hallinnon oman toiminnan organisoinnin** (kaupungin asukastalojen hallinnointi) ja toisaalta **asukastoiminnan rahoitukseen** (sen kriteeristö) liittyvät asiakokonaisuudet.

Helka katsoo, että kaupungin asukastalojen mahdollisesta hallinnoinnin siirrosta tulisi tehdä päätös vasta sitten, kun konkreettinen työ sopivien alueellisten järjestöjen tai tahojen löytämiseksi on tehty – ei niin, että ensin tehdään päätös ja sitten vasta lähdetään katsomaan, löytyisikö tällaisia tahoja tai millaisia kumppanuussopimuksia yhteistyöstä, vastuista ja velvollisuuksista asukastalojen hallinnoinnin siirtäminen käytännössä edellyttää. Hallintokuntien lausuntojen yhteenveto päätösesityksessä kiteyttää hyvin asukastalojen merkityksen. **Helka yhtyy päätösesityksessä mainittuihin sote- ja nuorisolautakunnan kantoihin.**

Omaehtoista paikallista toimintaa alueilla tekevät kaupunginosa-aktiivit ovat joutuneet odottelemaan luvattoman kauan rahoituksen kriteerien selviämistä. Tämä ei kasvata luottamusta hallinnon haluun rakentaa hyvinvoivaa yhteisöllistä kaupunkia yhdessä asukkaiden kanssa. Muiden kuin kaupungin ylläpitämien asukastalojen ja -toiminnan rahoitusosuus (v.2014: n. 944 000 €/ lähde: kaupungin Asukasosallisuuden avustuskriteeristön työryhmän raportti) suhteessa koko kaupungin talousarvion menoihin nähden on tällä hetkellä varsin kohtuullinen.

Kaupunkilaisten omaehtoinen toiminta on kasvussa, joten sen tukea tulee lisätä. Tuki suuntautuu tärkeään ennaltaehkäisevään toimintaan ja sen avulla pystytään tuottamaan mm. monenlaisia uusia vertaispalveluja erittäin kustannustehokkaasti. **Tuen lisäystä ei kuitenkaan tule tehdä karsimalla ammatillista erityisosaamista edellyttävistä tehtävistä** (esim. nykyisten kaupungin asukastalojen sosiaali- ja yhdyskuntatyöntekijöiden tekemästä asukastyöstä). Helka on huolissaan siitä, minkä verran asukastalojen nykyisestä henkilökunnasta todella jäisi asukastalojen piiriin, mahdollisen hallinnoinnin muutoksen jälkeen.

Vielä jaamme Asukastalotyön raportissa 2014 esiin tuodun huolen siitä, että kumppanuudet eivät aina ole ongelmattomia, etenkin kun kyse on taloudellisista vastuista. Ennen kaikkea tulisi selkeästi esittää, miten vastuille saataisiin taattu jatkuvuus, etenkin rahoitusten osalta. Kaupunki on tärkeä jatkuvuutta tuova osapuoli tilojen vuokraajana sekä toiminnan koordinoijana. Uhkana on vuokrien kohoaminen mikäli järjestötoimijat joutuisivat itse olemaan vuokrasopimusten allekirjoittajina.

Jos hallinnointi siirretään, löytyisikö alueilta sopivia edullisia tiloja jatkossakin tärkeille matalan kynnyksen asukastoiminnolle ja kohtaamispaikoille? Kaupungin tarjoamissa tiloissa (kirjastot,

nuorisotalot, koulut) on omat hankaluutensa: niiden sisustamiseen/ kalustamiseen ja niissä tavaroiden varastointiin ei juurikaan ole mahdollisuuksia. Lisäksi kaupungin varausjärjestelmä on edelleen hankala, monet tiloista ovat maksullisia ja aukioloajat vahtimestarikuluineen asettavat esteitä.

Helkan Asukastalaselvityksestä 2012 on poimittu ote, jolla nyt perustellaan kaupungin esitystä hallinnon siirrosta. Toteamme, että taloudenhoidon päätösmahdollisuuksia ja -valtaa kaupunki voisi jakaa asukastalotoimijoiden kesken mainiosti myös nykyisen hallintomallin tilanteessa (vrt. nuorisosiankeskuksen jo toteuttama paikallisbudjetointi). Myös muut Helka-otteessa esitetyt asiat ovat varsin hyvin toteutettavissa – niin haluttaessa – nykyisessäkin hallintomallissa.

Päätösesityksessä todetaan vielä ”että mikäli kaupunginhallitus hyväksyy esitetyn asukastalojen hallinnon järjestelyn, tulee kaupunginkanslian huolehtia talousarviossa tarvittavat asukastalojen toiminnallisia muutoksia vastaavat määrärahamuutokset.” Toivomme läpinäkyvyyttä ja vaikuttamisen mahdollisuuksia, jos tällaiseen ratkaisuun päädyttäisiin.

Vielä lopuksi Helka haluaa muistuttaa kaupunkia varautumisesta kasvavaan pakolaiskriisiin. Kannattaa vakavasti pohtia, onko juuri nyt oikea aika siirtää tärkeää sosiaalista ja yhdyskuntatyötä tekevät kaupungin asukastalot kokonaan järjestötoimijoiden harteille. Jos nykyinen rakenne puretaan, voi toimivan rakenteen uudelleen kasaaminen olla työlästä ja johtaa kumuloituvien ongelmiin.

Helsingissä, 29.9.2015

Helsingin kaupunginosayhdistykset ry Helkan hallituksen puolesta,”

Veijo Lehto
puheenjohtaja
veijo.j.lehto@gmail.com
0500-404223

Pirjo Tulikukka
toiminnanjohtaja
pirjo.tulikukka@helka.net
041-5222071